

**Activitatea de diseminare a rezultatelor parțiale ale proiectului
„Asociații și societăți studențești la Universitatea din Iași în perioada modernă
(1860-1918)”,
codul PN-II-RU-TE-2011-3-0165**

Proiectul „Asociații și societăți studențești la Universitatea din Iași în perioada modernă (1860-1918)” a început să fie implementat de la 1 aprilie 2012. De atunci și până la finele lunii mai 2013, echipa de implementare a participat la numeroase manifestări științifice naționale și internaționale, a publicat sau a predat la tipar studii în reviste de specialitate sau în volume colective.

Participări la manifestări științifice internaționale

Leonidas Rados, *Toward Neo-Latin Countries: Official Change in Romanian Student Migration in the Early 1860s*, la 2012 International Conference of the Society for Romanian Studies, *Europeanization and Globalization: Romanians in their Region and the World*, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, 2-4 iulie 2012.

Rezumat:

Comunicarea a urmărit să surprindă modificările din anii 1860 survenite în politica educativă a proaspătului stat român, atitudinea autorităților față de studenți, apoi selectarea și trimiterea celor mai bine pregătiți dintre aceștia la specializări în universități europene de prestigiu, de preferință în țări neolatine (Franța, Italia, Spania). Promotorul acestei orientări latinofile a fost un personaj influent în epocă, V.A. Urechia, care considera că, în acest fel, tânăra generație, dincolo de pregătirea de specialitate, își va forma în mod unitar spiritul civic și mentalitățile într-o zonă culturală apropiată specificului românesc. În consecință, la întoarcerea în țară, aceste cadre specializate, ajunse în posturi cheie, aveau să contribuie decisiv, gândeau autorii proiectului, la primenirea mentalităților învechite, la schimbarea atitudinii față de muncă și responsabilitate.

Leonidas Rados, *Student Movement in Romania during the Balkan Wars: Ideology, Discourse and Action*, la Conferința „Balkan worlds: Ottoman past and Balkan nationalism” (4 – 7 Octombrie 2012), Universitatea Macedonia din Salonic, Grecia

Rezumat:

Față de a doua jumătate a secolului XIX, începutul secolului XX cunoaște, la București, dar mai ales la Iași, o evervescență deosebită a mișcării studențești. Profesorii, majoritatea lor membri de partid, dar și autoritățile universitare, se implică activ, urmărind a controla mai bine fenomenul și a-l feri de excese, sau chiar a câștiga în planul influenței și imaginii personale. Interesant este că pe de o parte, participarea la diversele acțiuni inițiate sau îmbrățișate de studenți începe să fie din ce în ce mai largă, dar, pe de altă parte, se regăsesc aceleași personaje hiperactive, care constituie o masă ușor de manipulat de către politicieni sau de liderii de opinie.

În consecință, nu de puține ori studențimea acționează fără discernământ, refuzând opinii opuse în chestiunile la ordinea zilei, care priveau „interesul național” (chestiunea evreiască,

participarea la războaiele balcanice sau la Primul Război Mondial), simpla ieșire din pasivitate fiind pentru tineri un semn pozitiv, un semn de regenerare a mișcării studentești.

Pe de altă parte, anii puțini la număr, care s-au scurs de la războaiele balcanice la intrarea României în războiul mondial au adus un lucru pozitiv în mișcarea tinerilor, anume solidaritatea studentească, chiar dacă dintr-o cauză exterioară, conjuncturală.

Leonidas Rados, *A Rare Model of Acceptance without Convulsions. Female student admission in Romania: the Case of University of Iasi*, la Conferința „Women in Educated Elites of Pre-Socialist and Early Socialist East Central European Societies”, Institut européen, Geneva University, Elveția, 12-13 aprilie 2013.

Rezumat:

Statistica populației studentești din Iași dezvoltă o realitate surprinzătoare: pentru un stat marginal, supus unui proces accelerat de modernizare, dar totuși departe de standardele Europei civilizate, și pentru o universitate minoră cum era la finele secolului XIX cea de la Iași, dimensiunea prezenței genului feminin pe băncile universității (după 1879) și chiar în rândul titrațiilor este singulară în întreaga zonă sud-est europeană, depășind chiar culturi evolute, cu o tradiție universitară puternică, precum cea germană.

Deși fetele se regăsesc în număr tot mai mare, îndeosebi la facultățile de Litere, Științe, chiar Medicină, lipsea spiritul de corp pe care îl întâlnim la alte universități europene. Ele nu formează asociații cu idealuri feministe, dar sunt integrate rapid în societățile studentești (până atunci exclusiv masculine), participă la întruniri și manifestații publice, predau cursuri în școlile pentru adulți, participă la proiectele de ridicare culturală a păturilor defavorizate etc.

Florea Ioncioaia, *Mobilités étudiantes et configuration de soi: les jeunes roumains en France (1800-1940)*, Chișinău, 11 mai, 2012, simpozion internațional "Interculturalité et Polyfrancophonie", Universitatea Liberă Internațională Chișinău.

Rezumat:

Vezi mai jos, studiul cu același titlu

Florea Ioncioaia, *Războiul ca spectacol. Presa românească și războaiele balcanice*, Tg. Mureș, Conferința internațională „Războaiele balcanice și sfârșitul secolului cel lung”, organizator: Universitatea Petru Maior, Sapienza Università di Roma, 19-20 iulie 2012.

Rezumat:

Comunicarea a abordat chestiunea prezenței subiectului războaielor balcanice în presa românească a vremii, unde conflictele de la începutul deceniului doi al secolului XX au ținut, nu de puține ori, prima pagină a ziarelor. Interesante nu erau doar relatările cu privire la spectacolul războiului, ci și modul de prezentare al reacțiilor interne, a manifestațiilor publice în sprijinul cauzei românești, la care majoritatea participanților erau recrutați dintre studenții celor două universități, de la București și Iași.

Participări la manifestări științifice naționale

Leonidas Rados, *Spirit asociativ și mișcare națională în a doua jumătate a secolului XIX. Cazul studențimii ieșene*, la Conferința „Asociaționism și propășire națională în Bucovina în

secolele XIX-XX” organizată de Institutul „Bucovina” și Institutul „A.D. Xenopol” din Iași, Rădăuți 28.06.2012.

Rezumat:

În evoluția asociațiilor studențești ieșene se disting cu ușurință două etape, a căror graniță temporală este dată de cumpăna secolelor XIX-XX. În prima dintre acestea, care începe odată cu formarea „Clubului” (1875), constatăm o influență preponderent „socialistă”, în vreme ce implicarea corpului profesoral în alcătuirea documentelor și a programelor societare este minimă. Cea de-a doua însă, preponderent „naționalistă”, înregistrează frecvente interferențe ale dascălilor, atât asupra programelor cât și a parcursurilor diferitelor societăți studențești.

O trăsătură a spiritului asociativ studențesc românesc și care individualizează tinerimea în raport cu evoluțiile studențimii din centre de tradiție din lumea anglo-saxonă este absența totală a „frățiilor”, organisme în care accentul cade nu atât pe latura patriotică, națională, nici măcar pe viața științifică, ci pe maturizarea fizică și culturală a novicilor.

În spațiul românesc, rațiunea principală a existenței asociațiilor pare a fi, dincolo de formarea unor deprinderi ale studenților, ridicarea culturală și civică a populației rurale, cu acces foarte limitat la educație sau la informare, totul în scopul „propășirii naționale” și a reducerii decalajelor de statele europene evolute. În fond, universitățile noastre nu au fost construite ca organisme menite a asigura, dezinteresat și echilibrat cunoașterea, ci ca arme redutabile, poate cele mai însemnate, în mobilizarea populației pentru depășirea stadiului rudimentar și pentru participarea activă, conștientă, la proiectul național.

Leonidas Rados, *Prima etapă a mișcării studențești ieșene: socialistii*, la Simpozionul „Zilele Muzeului Universității Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 29 noiembrie 2012.

Rezumat:

La Iași, primele tentative de cristalizare a unei structuri de corp a studențimii coboară spre începuturile Universității și arată o influență vieneză, mai precis din zona studenților români de acolo, preocupați în acei ani de ideea formării unei asociații proprii. În geneza asociațiilor studențești ieșene nu s-a apelat la modelul celebrelor Corps sau Burchenschaft din spațiul german, unde existau peste 1000 de asemenea „frății” la sfârșitul secolului XIX, preferându-se așadar, prin intermediul vienez al Societății „România Jună”, modelul asociațiilor literar-științifice, cu scopuri cultural/naționale.

După constituirea „Clubului studenților” (1875), asociația intră treptat sub influența ideilor socialiste, destul de puternic prezente la Iași și, la sugestia unor fruntași socialiști se declanșează și prima grevă studențească din România (1880). Studenții refuză intrarea la ore vreme de câteva zile, dar situația se normalizează treptat după sosirea ministrului Instrucțiunii Publice la Iași.

După acest moment, marcat de intervenția fermă a autorităților și îndepărtarea liderilor studenților din universitate, influențele socialiste lasă întâietatea celer naționaliste iar profesorii și conducerea instituției urmăresc îndeaproape mișcarea studențească.

Leondias Rados, *Destinul provinciei. Politică și discriminare instituțională în sistemul universitar românesc (1860-1945)* la Conferința „Regionalism și regionalizare în România. Interpretări istorice și provocări contemporane”, Iași, 29-30 mai 2013

Rezumat:

După unificarea instituțională și desemnarea Bucureștiului drept capitală, trecerea la statutul de urbe secundară, de provincie, a afectat considerabil Iașul prin pierderea avantajelor

subsumate centrului. Universitatea de aici, ea însăși creată în scopul diminuării și controlării pierderilor, a resimțit destul de acut noile realități; izolarea în care se născuse se amplifică, în ciuda eforturilor, iar instituția devine, pe an ce trecea, tot mai periferică.

În mod firesc, în absența unui veritabil spirit comunitar, a structurilor corporatiste și mai ales a unui proiect integrator și unanim asumat, de salvare a Iașului academic (și, implicit, a Moldovei), se preferă soluțiile de salvare personală (de regulă, transferul profesorilor mai bine conectați social la București) iar vocile sonore, dar izolate, care militează pentru depășirea complexului provincial, îmbunătățirea activității în interior și apoi recunoașterea de către centru a unui statut – inclusiv financiar – îmbunătățit, nu fac altceva decât să pară exagerate în raport cu problema reală, ignorată sau minimalizată de majoritate.

După cum nu s-a putut coagula un front comun al dascălilor pentru rezolvarea acestor probleme, nici studențimea ieșeană în ansamblul său, nici asociațiile studențești nu receptează la intensitatea potrivită problemele cu care se confruntă Universitatea, tinerii fiind mai degrabă interesați de fenomenul politicii naționale, reacționând mult mai prompt la ceea ce ei numeau „provocările evreiești” sau la evoluțiile din Balcani ori din Transilvania care priveau destinul comunităților românești de acolo.

Florea Ioncioaia, *Alexandru S. Sturdza, critic al universității*, Simpozionul „Zilele Muzeului Universității Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 29 noiembrie 2012.

Rezumat:

Un consilier imperial rus având un nume neobișnuit, transcris de altfel francezește, *Alexandre Stourdza*, probabil pe la începutul lunii noiembrie 1818, prezenta participanților la un conclav al *Sfintei Alianțe*, care se ținea la Aix-la-Chapelle/Aachen (septembrie - noiembrie 1818), o lucrare ea însăși puțin obișnuită, care va produce o mare vâlvă (de fapt, scandal, în toată legea) în epocă: *Mémoire sur l'état actuel de l'Allemagne*. Sub acest titlu înșelător, lucrarea era în fapt un aspru rechizitoriu contra universităților germane și îndeosebi a societăților studențești (*Burschenschafts*). Era un gest neobișnuit, pentru o întâlnire diplomatică, pentru limbajul diplomatic în general. Demersul de față încearcă să reconstituie pe de o parte sursele și motivațiile textului, sub raport intelectual, politic și diplomatic, iar pe de alta să analizeze ecoul său în rândul mișcării studențești din epoc, implicațiile asupra evoluției mișcării studențești germane în secolul XIX și implicit (ținând cont de influența acestui model) în toată Europa.

Vasilica Asandei, *Considerații privind activitatea profesorilor Universității din Iași în cadrul „Misiunii universitare din Franța”*, la Simpozionul „Zilele Muzeului Universității Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 29 noiembrie 2012.

Rezumat:

Comunicarea prezintă aportul profesorilor Facultății de Litere și Filozofie a Universității din Iași la triumful cauzei românești, în timpul Primului Război Mondial. Subiecții sunt profesorii mobilizați la începutul războiului la Serviciul Român de Presă, apoi plecați în misiunea universitară din Franța: Orest Tafrali (1876-1937), Ion Găvănescul (1859-1949) și Ioan Ursu (1875-1925).

Misiunea încheiată în vara lui 1919 a fost văzută de cei trei profesori, prin prisma mizei și a rezultatelor obținute, cel puțin egală ca importanță cu aceea îndeplinită pe front. În schimb controversalele care au urmat acestei misiuni au pus în evidență nemulțumirea celorlalți profesori,

mobilizați pe front (alături de studenți sau de celelalte categorii sociale) față de atitudinea colegilor care au preferat să facă propagandă la Paris.

Studii publicate

Leonidas Rados, „*D-ta ca unul ce ești jidan, strein, n-ai niciun drept de a veni la Universitate*”. *Conflicte între studenții români și studenții evrei la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX*, în volumul Carol Iancu, Alexandru-Florin Platon (coordonatori), *Profesori și studenți evrei*, Iași, Editura Universității, 2012, p. 317-337 (fără indicarea proiectului)

Rezumat:

Universitatea din Iași a avut, încă de la fondare, o anumită componentă antievreiască, care funcționa în resorturile intime, în mentalitățile profesorilor și studenților; să nu uităm că ideile profesorului Simion Bărnuțiu, care îi considera pe erei și pe greci drept vinovați de prăbușirea Imperiului Roman, făceau carieră deopotrivă printre studenți și profesori (dovadă și alcătuirea *fracțiunii libere și independente*).

În primele două decenii, tinerii evrei se înscriu destul de rar la Universitate (deși primul caz este documentat în 1860), dar ritmul acesta crește începând cu deceniul nouă, concentrându-se mai cu seamă la Facultatea de Medicină, lucru care îngrijorează deopotrivă autoritățile dar și pe studenții și profesorii mai sensibili la puseele naționaliste. Chiar și printre dascălii mai cosmopoliți pătrundea temerea că românii vor fi „înghițiți de jidovi și asimilați de dâșii”, fapt pentru care, la sfârșitul secolului XIX, crește și intransigența la adresa studenților evrei.

Leonidas Rados, *Studenți și profesori ai Universității din Iași la studii în străinătate (deceniul șapte al secolului XIX)* (I) în „*Historia Universitatis Iassiensis*” nr. 1 (2010), p. 37-113.

Rezumat

La mijlocul secolului XIX universitățile „europene” dețineau monopolul formării elitei culturale și științifice românești. Majoritatea bursierilor perioadei erau susținuți de stat pentru terminarea studiilor superioare în ideea ca la întoarcere să intre ca profesori în sistemul educativ autohton, aflat într-o continuă extensie. Dintre profesorii Univerității din Iași, care au studiat în epoca la care ne referim „pe spesele statului” îi amintim pe N. Culiianu, Iacob Negruzzi, George Alexandrescu, Al. Șendea, etc. Reveniți acasă, ei primeau misiunea educării tinerei generații cu metodele Occidentului și în spiritul atașamentului față de valorile europene.

Destinația ideală în acea vreme pentru terminarea studiilor și primirea unei diplome era, fără îndoială, Parisul, locul în care tinerii români puteau descoperi viața publică așa cum nu exista încă acasă, puteau deprinde sociabilități specifice, se familiarizau cu spectacolul străzii și al salonului, cu presa etc. Mai mult, domnitorul Al. I. Cuza lansase ideea unui așezământ românesc în capitala Franței, care să permită o supraveghere mai atentă asupra progreselor și moralității tinerilor trimiși la studii, care ar fi trebuit protejați de numeroasele tentații pariziene.

Leonidas Rados, *Studenți și profesori ai Universității din Iași la studii în străinătate (deceniul șapte al secolului XIX)* (II) în „*Historia Universitatis Iassiensis*” nr. 2 (2011), p. 9-59.

Rezumat:

Studiul se ocupă de viața studenților bursieri români în centrele de instrucție în anii de după Unire: imaginea lor în comunitățile universitare; aflarea unei locuințe; acomodarea cu noul mediu și raporturile cu ceilalți colegi; insuficiența resurselor materiale; evoluțiile lor intelectuale,

promovarea examenelor; timpul liber și participarea la viața publică; revenirea în patrie și ocuparea unei catedre în învățământ, în special la Universitatea din Iași.

Oricum, efectivele de studioși români nu au o importanță aparte din dimensiunea lor numerică, ci prin finalitate: obținerea unei diplome, a unui titlu academic și angajarea în sistemul de stat, în general ca profesori de „învățăture înalte”. Astfel, foștii bursieri au avut posibilitatea de a contribui consistent la conectarea spațiului cultural și academic românesc la setul de valori și la mișcarea de idei din Europa luminată. Atât cât a fost posibil într-un mediu încă nematurizat, ei au educat în acest spirit generațiile de studenți.

Florea Ioncioaia, *Mobilités étudiantes et configuration de soi: les jeunes roumains en France (1800-1940). Une mise en question*, în *Franco-poliphonie: l'interculturalité à travers la linguistique et la littérature*, vol. I, Numéro 7, Chișinău, 2012, p. 313-321 (fără indicarea proiectului).

Rezumat:

Contribuția tinerilor care au studiat în străinătate la procesul de occidentalizare a României este cunoscută de mult timp. Subiectul a făcut deja obiectul a mai multor cercetări istorice sistematice. Este drept, în ciuda unor eforturi recente de a le compatibiliza cel puțin, acestea rămân încă puternic disparate și chiar disonante. Mai mult, multor abordări le lipsește un cadru conceptual și metodologic adecvat, care să integreze multitudinea de demersuri existente sau posibile, dar mai ales să configureze un domeniu de cercetare autonom și care să permită o relativă compatibilizare a datelor obținute în cadrul investigațiilor empirice. Cum se poate face deci o cercetare în istoria sociabilității și migrației studențești? Demersul de față încearcă să răspundă la această interogație analizând succint istoriografia experienței studiilor tinerilor români în Franța, una dintre cele mai semnificative, în ce privește amploarea, și efectele. Demersul cuprinde o încercare de sistematizare a principalelor probleme, o descriere a orizontului metodologic și a surselor, precum și prezentarea unui caz particular, experiența tinerilor români la *Ecole Normale Supérieure* văzută ca problemă istoriografică.

Florea Ioncioaia, *Evrei în corpul didactic al Universității din Iași (1860-1940)*, în Carol Iancu, Alexandru-Florin Platon (coordonatori), *Profesori și studenți evrei*, Iași, Editura Universității, 2012, p. 247-272 (fără indicarea proiectului)

Rezumat:

Studiul propune o prezentare a ceea ce s-ar putea numi primul val de tineri intelectuali evrei care ocupă poziții academice, fie și inferioare, la Universitatea din Iași. Pentru istoria Universității, prezența lor indică momentul apariției unei categorii noi de universitari, ignorați în general pînă acum: personalul didactic inferior. Universitarii evrei par a ilustra cel mai bine această nouă categorie personal academic aflată în poziții subalterne și precare. În același timp, faptul poate arăta o anume deschidere a lumii universitare ieșene, într-un moment în care presiunea antisemită începe să se manifeste destul de pregnant în spațiul public. Faptul că doar două facultăți (*Științe* și *Medicina*) au promovat recrutarea evreilor universitari se explică atât prin faptul că, în general, acestea erau mai deschise către modelul de universitate cosmopolită, ca spațiu ideal al căutării adevărului și al cunoașterii pure, ca și prin nevoia de competențe tehnice pentru domenii specializate.

Acest moment se va opri oarecum brutal sau inexplicabil la 1910. Va fi oricum o veritabilă fractură, întrucît după 1919, fenomenul se va manifesta aproape radical diferit și prin

intermediul altor actori. Pe lângă faptul că numărul celor implicați aproape că se triplează, statutul acestora evoluează mult: pozițiile se stabilizează, apare chiar prosabilitatea unor cariere. De asemenea, este interesant de urmărit modul în care reacționează studenții români și asociațiile lor, cu o orientare tot mai naționalistă, la prezența acestor cadre specializate în viața universității.

Florea Ioncioaia, *Istorie intelectuală și referință ideologică: preistoria Universității din Iași*, „*Historia Universitatis Iassiensis*”, 1/2010, pp. 13-36.

Rezumat:

La o privire cât de superficială pare evident că demersul istoriografic referitor la *originile* sau *preistoria* Universității din Iași este mai mult decât un omagiu la adresa înaintașilor, a încercărilor eșuate sau a proiectelor de nivel mai modest, deci o simplă celebrare a „rădăcinilor” istorice și intelectuale ale instituției. Este important de a explica persistența acestui model istoriografic, dincolo de epoci, ideologii și curente intelectuale.

Observăm că, în ciuda diversității inerente a colectivelor de autori care au scris istoria instituției, a contextelor culturale și ideologice, nu avem propriu-zis versiuni multiple ale *preistoriei* Universității: suntem în fața unui trecut canonic, reiterativ, neproblematic. În același timp, dacă facem abstracție de tentativa care deschide volumul din 1985, nu avem încercări de a conceptualiza sau măcar a concepe istoria universității ca un domeniu aparte, fie și în cadrul unui demers consacrat istoriei învățământului.

Fie și din acest motiv, problematizările, interogațiile teoretice și căutările metodologice sunt rare. *Preistoria* Universității din Iași s-a configurat, cu fiecare contribuție, în linii mari, ca o schemă de reprezentare istorică având o funcție pur scenografică, expresie a unui metadiscurs istoriografic care celebrează procesualitatea istorică înțeleasă ca o desfășurare organică, națională, necesară.

Vasilica Asandei, *Muzeul de Antichități din Iași: de la primele inițiative la înființare (1897-1916)*, în „*Historia Universitatis Iassiensis*”, 2/2011, pp. 215-233.

Rezumat:

Textul analizează faza de început a funcționării Muzeului de Antichități, care și-a definit, în primă instanță, caracterul și situația instituțională (local, buget și dotări). Cel mai important personaj, care a concretizat aceste inițiative, a fost Orest Tafrali. El s-a arătat preocupat să dezvolte învățământul istoric și arheologic românesc, organizând un seminar pe lângă Catedra de Arheologie și Antichități, ce urmărea să îmbunătățească metodele de lucru cu studenții. Astfel a elaborat lucrări practice cu studenții Seminarului de Arheologie, a propus candidați studenți pentru burse în străinătate sau a organizat excursii de studii, în țară și în străinătate, îndeosebi cu cei care făceau parte din asociațiile studențești.

Studii predate spre publicare și acceptate de redacții

Leonidas Rados, *Jewish Students and Jewish-Gentile Relations in the University of Iasi (1860-1900)*, trimis și acceptat spre publicare la volumul *Politici culturale și promovare socială* îngrijit de Lucian Nastasă, proiectat a apare în 2013.

Rezumat:

Populația evreiască a Universității din Iași a fluctuat destul de mult în primii ani, situându-se totuși în limite joase, pentru a crește mai apoi, odată cu înființarea Facultății de Medicină (1879) și a înregistra un vârf la sfârșitul secolului XX. După aceea numărul tinerilor

evrei începe să scadă, probabil și ca urmare a inflamațiilor naționaliste din politica românească și a exodului „pe jos” de la începutul secolului XX.

Studentii evrei nu erau acceptați în asociațiile studențești, dar nici nu erau primiți să participe la congresele și întâlnirile tinerilor. Excepția din cadrul „Societății studenților în Medicină”, unde tinerii evreii colaborau foarte bine la început cu studenții români avea să fie un exemplu singular în epocă, deopotrivă lăudat și criticat, în funcție de orientarea politică și civică a opinenților.

Florea Ioncioaia, *Alexandru S. Sturdza, mistic și educator*, în *Anuarul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” Iași*, tomul XLIX, anul 2012, trimis și acceptat spre publicare.

Rezumat:

În introducerea cu caracter autobiografic la cunoscuta sa alocuțiune cu ocazia serbării semicentenarului Academiei Române, din 1/13 aprilie 1891, Mihail Kogălniceanu face câteva referiri la episodul studiilor berlineze și îndeosebi la întâlnirea cu un personaj aproape enigmatic, oricum puțin cunoscut chiar și publicului educat: Alexandru Scarlat Sturdza. Deși referința este destul de vagă, Alexandru Zub, cel mai important biograf al său, crede că rolul său în formarea viitorului publicist și om de stat român pare să fi fost semnificativ. Însă rolul lui Sturdza pare să fi fost cel puțin la fel de semnificativ în cazul formării altor tineri atât la Berlin cât mai ales în Moldova sau în Rusia: de la cei doi ai lui M. Sturdza la clerici și figuri teologice de prim plan în lumea românească a secolului XIX precum frații Scriban sau episcopul Melchisedec. Studiul de față reconstituie aceste aspecte precum și rolul lui Sturdza în viața bisericii ortodoxe de aici.

Florea Ioncioaia, *Junge Leute aus den Rumänischen Fürstentümern zum Studium in Leipzig im 18. und 19. Jahrhundert*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie G. Barițiu*, Cluj-Napoca, anul 52/ 2013; trimis și acceptat spre publicare

Rezumat:

Se știe că prezența studenților români la Universitatea din Leipzig a tinerilor români a fost timpurie, numeroasă cantitativ și cu un mare ecou în societatea românească. Cercetarea acestui fenomen a făcut obiectul mai multor demersuri istoriografice, mai cu seamă din partea lui D. C. Amzăr, Fritz Valjavec și Stela Mărieș. Acestea nu aveau însă la bază o cercetare directă, în fondurile arhivistice locale și nici nu ofereau o privire sistematică. Demersul de față reia această cercetare bazându-se în primul rând pe fondurile universitare: registre matricule, corespondență universitară, fonduri personale. În același timp, este vorba de un demers sistematic, pe baza unui chestionar de anchetă unic. De asemenea, demersul și-a propus să reconstituie influența acestor studii asupra culturii universitare românești în secolul XIX și XX bazându-se pe o serie de mărturii memorialistice, epistolare și de presă.

Studii în pregătire

Aici amintim colaborarea la proiectatul volum internațional "Student Revolt, City and Society - From the Middle Ages until Today", coordonatori Pieter Dhondt and Laura Kolbe, cu două studii în tematica proiectului: Leonidas Rados, "It was decided in the Student's Club": *The first student strike and the city of Iasi*; Florea Ioncioaia, *Walking out Dissent: Counter-Culture, Milieu, and Student Rebellion in Romania*. Rezumatele au fost deja acceptate în august 2012, prima întâlnire a colaboratorilor cu coordonatorii este programată pentru 19-22 iunie 2013, iar studiile trebuie predate în octombrie 2013.

